

2020-12-17
I2020/03358Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att följa upp det gemensamma initiativet avseende kapacitetshöjningar i elnäten i Malmö och Stockholm

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att följa upp det gemensamma initiativet avseende kapacitetshöjningar i elnäten i Malmö och Stockholm. Energimyndigheten ska i sin uppföljning belysa effekterna av de vidtagna åtgärderna inklusive hur kostnadseffektiva åtgärderna har varit. Vidare bör uppföljningen belysa om andra, mer effektiva, åtgärder hade kunnat vidtas, som därmed lämpar sig bättre om en liknande situation skulle uppstå. Vid genomförandet av uppdraget ska Energimyndigheten beakta de prognoser som fanns innan det gemensamma initiativet togs avseende tillgänglig kapacitet i ledningar och produktionskapacitet samt möjligheten till andra åtgärder i Malmö och Stockholm.

Energimyndigheten ska vid genomförandet av uppdraget på lämpligt sätt ta till vara de kunskaper som finns hos Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät samt berörda aktörer.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 29 april 2021.

Skälen för regeringens beslut

Den 24 oktober 2019 presenterade regeringen ett initiativ för ökade investeringar i elnäten.

Initiativet innehöll två huvuddelar. Regeringens utgångspunkt var att lägga fram förslag som bidrog till ökade investeringar i elnäten samt att de lokala

elnätsägarna i Stockholm och Skåne skulle genomföra insatser för att säkra den lokala och regionala effekten i respektive region.

Bakgrunden till den del av det gemensamma initiativet som rörde ökad regional effekt i Malmö och Stockholm var de akuta lokala kapacitetsproblemen i respektive stad. Med initiativet var ambitionen att akut säkra tillräcklig effekt i Stockholm och Malmö.

I Malmö genomfördes initiativet genom att kraftproduktion med biogas i Heleneholmsverket upphandlades och en satsning på flexibilitetslösningar. I Stockholm genomfördes initiativet genom att kraftproduktion upphandlades på bioolja i Värtaverket och användning av olika flexibilitetslösningar. Åtgärderna avseende kraftproduktion i Malmö och Stockholm gjordes med förnybara bränslen.

Både åtgärderna i Malmö och Stockholm har bidragit till att säkerställa elleveranserna för befintliga kunder och möjliggjort anslutningar av nya anläggningar i områdena.

Näringsutskottet konstaterar i betänkandet Kapacitetsbrist i elnäten (bet. 2020/21:NU5) att regeringens vidtagna åtgärder var befogade eftersom konsekvenserna av den situation som annars riskerade att uppkomma inte hade varit acceptabla.

Näringsutskottet anför i betänkandet att en uppföljning bör utföras för att dra lärdomar och skapa beredskap om liknande situationer skulle uppkomma i framtiden. Utskottet konstaterar vidare att andra städer än Malmö och Stockholm kan komma att stå inför liknande situationer. Därför bör regeringen enligt utskottet genomföra uppföljningen skyndsamt. Utskottet föreslog mot denna bakgrund att riksdagen skulle ställa sig bakom det som utskottet anför om en uppföljning av vidtagna åtgärder för att motverka kapacitetsbristen i elnäten och tillkännage detta för regeringen. Utskottets förslag vann bifall vid omröstningen i kammaren (rskr. 2020/21:43).

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Joakim Ceje

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/KL
Näringsdepartementet/BI
Affärsverket svenska kraftnät
Energimarknadsinspektionen